

ZDRAVSTVENI OBZORNIK

STROKOVNO GLASILO ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH
SESTER SLOVENIJE

JOURNAL OF THE SLOVENIAN NURSES ASSOCIATION

XXV – 1991

PREGLED VSEBINE

Glavna in odgovorna urednica
M. ŠIPEC

Urednica
D. KALČIČ

Tehnična urednica
B. MUDROVČIČ

Uredniški odbor
V. GRBEC, M. GORŠE, D. KALČIČ, B. MUDROVČIČ, M. ŠIPEC in H. ŠKRABAN

Lektor za slovenščino: U. KALČIČ, lektor za angleščino: D. KALČIČ, univerzalna
decimalna klasifikacija: E. KLEMENČIČ

Izdaja Zveza društev medicinskih sester Slovenije, Vidovdanska 9, 61000 Ljubljana

Tisk: Delo – Tiskarna

UVODNIKI

Svetovni dan zdravja 1991 (Hiroshi Nakajima)	1
Zdravje narodov se spreminja (Hiroshi Nakajima)	145
Svetovni dan aidsa 1991 (World health forum, vol. 12/2, 1991) . . .	255

ČLANKI

Andoljšek Dušan:	
Zdravljenje s sestavinami krvi . . .	161
Baebler Boštjan:	
Ortopedski kirurški posegi pri bolnikih s hemofilijo	165
Banič Eva:	
Vpliv bolečine na proces zdravstvene nege	5
Benedik-Dolničar Majda:	
Urgentna stanja pri hemofiliji in von Willebrandovi bolezni	155
Čebašek-Travnik Zdenka:	
Družinska terapija v procesu zdravljenja alkoholizma	11
Čižman Milan – gl. Radšel-Medvešek Alenka	59
Črepinko Majda:	
Vzgojitelj na oddelku za infekcijske bolezni	323
Emedi Dragica:	
Zdravstvena nega bolnika z akutno krvavitvijo	189
Faganel Jože:	
Celostna oskrba hemofilikov kot pogoj za uspešno reševanje urgentnih situacij	147
Ferenček Marija:	
Nega otroka z boleznimi osrednjega živčevja	303
Filej Bojana:	
Zdravstvena nega v dispanzerski dejavnosti	207
Franović Anton:	
Čateški model funkcionalne obdelave bolnika z ankilozirajočim spondilitisom	217
Gregorčič Olga – gl. Lavš Marija . . .	179
Harl-Modic Nada:	
Vloga medicinske sestre pri preprečevanju nezgod na delovnem mestu	17

Hribar-Habinc Miša, Marjeta Pevec-Gašperin, Dušan Vlahović:	
Priprava na ambulantno anestezijo	195
Hribar-Habinc Miša – gl. Verko Marjeta	183
Kremžar Borjana – gl. Verko Marjeta	183
Lavš Marija, Olga Gregorčič:	
Zdravstvena nega bolnikov s hemofilijo po ortopedskem kirurškem posegu	179
Letica Gordana – gl. Letica Slaven . .	23
Letica Slaven, Gordana Letica:	
Medicinska sestra kot profesionalka: družbeni položaj in etični problemi	23
Lokar Jože:	
Socialni, etični in psihiatrični aspekti okužbe z virusom HIV	257
Možina Miran:	
Ob kavici – sistemski in komunikacijski pogled na delo na psihiatričnem oddelku	31
Pačnik Tone:	
Psihološke značilnosti mladostnikov, dovtetnejših za boleznir odvisnosti	267
Pleterski-Rigler Dušica:	
Lymska boreliozia pri otrocih	295
Pokorn Dražigost:	
Makrobiotična prehrana	277
Pokorn Dražigost:	
Ritem prehrane otroka	289
Pevec-Gašperin Marjeta – gl. Hribar-Habinc Miša	195
Radšel-Medvešek Alenka, Milan Čižman:	
Raba oralne rehidracijske raztopine v preprečevanju in zdravljenju akutnih diarej	59
Skoberne Mihaela:	
Umiranje in smrt novorojenčka – izgubljeno upanje in sanje staršev: zdravstvena nega umirajočega novorojenčka in pomoč staršem v procesu žalovanja	67
Spindler Vera:	
Proces zdravstvene nege pri anesteziji	199
Šajina-Stritar Barbara:	
Ultrazvok v porodništvu	311
Šajina-Stritar Barbara:	
Kirurška obolenja med nosečnostjo	315

Škerbinek Ladi:	
Empatija	51
Verko Marjeta, Borjana Kremžar, Miša Hribar-Habinc:	
Akutna krvavitev in njene posledice	183
Vidmar Jože:	
Sindrom bolečega križa pri športniku – zdravljenje ali preprečevanje	319
Vlahović Dušan – gl. Hribar-Habinc Miša	195

NOVOSTI – IZKUŠNJE – POBUDE

Strokovno izpopolnjevanje

Možna organizacijska shema organizacije in vodenja zdravstvene nege v hospitalnih ustanovah (Majda Šlajmer-Japelj)	225
Pojmi – termini v zdravstveni negi (Geli Hajdinjak, Stana Kavalič, Tita Sekavčnik, Vera Štebe)	329

Organizacija dela

Dileme, problemi in težave ob integraciji društveno prizadetega otroka v vzgojnovarstveno organizacijo (Jasna Vodeb, Darinka Topolovec, Dragica Kraljič)	85
Prenašanje virusa HIV in prva pomoč	88
Pogovor ob kavici (Miran Možina)	89
Pomen komunikacije v procesu psihiatrične zdravstvene nege (Terezija Plahutnik)	98
Opravila, ki ne sodijo v delokrog zdravstvene nege	100
Koncept izobraževanja na področju zdravstvene nege (Nemško združenje za zdravstveno nego)	103
12. maj – mednarodni dan medicinskih sester (Petra Kersnič)	107
Raziskovanje na področju zdravstvene nege (Bojana Filej)	223
Naše prve poti k organizirani transfuziološki službi (Pavle Jerina-Lah)	229
Transfuzijska oskrba bolnika (Lidija Svetelšek, Nevenka Šmuc)	234
Hemofiliki pomurske regije (Darinka Crnkovič)	237
Možnosti prve pomoči hemofiliku s težko poškodbo v regionalni bolnišnici (Marija Plut, Zorica Lučev, Janda Špiler)	238

Vloga medicinske sestre pri obravnavi psihiatričnega bolnika (Marta Falež)	238
Varovanec v duševni stiski s samomorilnimi nagnenji (Marija Javorič)	242
Nezadovoljstvo medicinskih sester (Tita Sekavčnik)	330
Uporaba tenaform sistema v domu starejših občanov Grosuplje (Marta Gašparovič)	333

KOLENDAR STROKOVNIH SREČANJ

Načrt seminarjev strokovnih sekcij v letu 1991	110
--	-----

IZ DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA

Poročila o delu

Aktivnosti ZDMSS od 1. 1. do 30. 3. 1991	15
Mednarodni dan medicinskih sester. Duševno zdravje – dejavnosti medicinskih sester	83
Sekcija zdravstvenih tehnikov in medicinskih sester – reševalcev (Andrej Fink)	113
Poročilo o delu Zveze v letu 1990–1991 (Petra Kersnič)	116
Delovni program časopisno založniške dejavnosti za leto 1991 (Marija Šipec)	117
Poročilo o časopisno založniški dejavnosti v letu 1990 (Dunja Kalčič)	118
Poročilo o delovanju sekcije za negotom v letu 1990 (Darinka Klemenc)	119
Redna letna skupščina Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije 19. 4. 1991 (Petra Kersnič)	121
Aktivnosti Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije od 1. 4. do 1. 10. 1991	206
Za srce. Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije	245
Aktivnosti Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije v času od 1. 10. do 15. 12. 1991	334

Strokovna srečanja

Obisk profesorice zdravstvene nege v Jugoslaviji: topel sprejem kljub političnim nemirom (Steve Koppes)	135
1. december – svetovni dan aidsa »Ženske in aids« (Valerija Fajmut-Remic)	136
Poročilo o poteku konference »Zdravstvena nega in aids« (Bojana Filej)	249
Nekaj misli s konference medicinskih sester o raku (Bojana Filej)	251
Profesionalna solidarnost (Marija Gorše)	335
Poročilo s 3. evropskega simpozija medicinskih sester, ki delajo na oddelkih za intenzivno terapijo otrok (Rezi Krašovec, Alenka Krist)	337
Štrokovno srečanje medicinskih sester Gorenjske. Vzgoja in nega za zdravje – danes – jutri (Marica Bohinc)	339
Strokovni kolegij organizatorjev zdravstvenih dejavnosti iz vrtecev v republiki Sloveniji, 2. 4. 1991 (Marica Bohinc)	340

Osebnosti

Mednarodno priznanje ICN/3M za leto 1990 je prejela Ladi Škerbinek (Nana Domajnko)	124
Nagrade in priznanja dr. Jožeta Potrča	127
Hermína Klun, roj. Dreu 20. maja 1934 v Mariboru, umrla 5. maja 1991 (Marija Geč)	342
In memoriam Franja Kiš (1914 do 1991)	344

Beležka ob knjigi

Zdravnik zdravi – narava ozdravi (Dražigost Pokorn)	345
---	-----

Zanimivosti

Kaj storiti, če pridete v stik s krvjo	82
Katastrofalna poplava. 1. november	

1990 v Celju (Olga Nezman)	132
Svetovni epidemiološki vzorec razširjenosti aidsa (Guidelines for counselling about HIV infection and disease, WHO aids series no. 8)	140
Psihološki problemi okuženih z virusom HIV in obolelih za aidsom (Guidelines for counselling about HIV infection and disease, WHO aids series no. 8)	142
Otroci imajo bolj zdrave zobe (Svetovna zdravstvena organizacija, Technical report series, no. 782)	154
Svetovanje je ena najpomembnejših oblik strategije boja proti aidsu (ICN, marec 1991)	193
Kako pogosta je depresija (Iz knjige Richarda Gilletta Premagovanje depresije)	216
Kontracepcijska tableta in rak (World health, maj–junij 1991)	220
Program mednarodno zdravje (World health, maj–junij 1991)	221
Pogovor z Richardom Wells in Olejem Morten Nygaard, ki ga je vodila Marie Farell v Kopenhagnu avgusta 1989	246
Medicinske sestre Slovenije in Hrvaške pozivajo svet k miru na svojih tleh	266
Zdravstvena nega starih ljudi	275
Prehrana in rak (World health, julij–avgust 1991)	276
Debelost (World health, julij–avgust 1991)	294
Cepljenje proti influenci (World health forum, vol. 12/2, 1991)	314
Zdrava prehrana – svetovni izziv (Hiroshi Nakajima)	327

RAZNO

Sporočila: 99, 109, 131, 336

Obvestila: 253

Oglasi: 4, 16, 50, 58, 106, 112, 126, 178, 254, 302

INDEX OF VOL. XXV (1991)

LEADING ARTICLES

The world day of health 1991 (Hiroshi Nakajima)	1
The health of nations is changing (Hiroshi Nakajima)	145
World AIDS day	255

ARTICLES

Andolšek Dušan: Blood component therapy	161
Baebler Boštjan: Orthopaedic surgical interventions in haemophilia patients	165
Banič Eva: The impact of pain on the process of nursing	5
Benedik-Dolničar Majda: Emergency conditions in haemophilia and von Willebrand's disease	155
Čebašek-Travnik Zdenka: Family therapy in the process of alcoholism treatment	11
Črepinko Majda: Special teacher on the unit for infectious diseases	323
Emedji Dragica: Nursing care of the patient with an acute haemorrhage	189
Faganel Jože: Comprehensive treatment of haemophilia patient as the condition for efficient solution of emergency states	147
Ferenčak Marija: Nursing care of children with central nervous system disorders	303
Filej Bojana: Nursing care in outpatient clinics	207
Franović Anton: The Čatež model of functional elaboration of patient with ankylosing spondylitis	217
Harl-Modic Nada: The role of the nurse in prevention of work-place accidents	17
Hribar-Habinc Miša, Marjeta Pevce-	

Gašperin, Dušan Vlahović: The preparation for ambulatory anaesthesia	195
Lavš Marija, Olga Gregorčič: Nursing care of haemophilia patients following orthopaedic surgical proceedings	179
Letica Slaven, Gordana Letica: Nurse as a professional	23
Lokar Jože: Social, ethical and psychiatric aspects of HIV infection	257
Možina Miran: Coffer break – systemic and communicational view upon the work on a psychiatric unit	31
Pačnik Tone: Psychological characteristics of adolescents at risk for dependency	267
Pleterski-Rigler Dušica: Lyme borreliosis in children	295
Pokorn Dražigost: Macrobiotic nutrition	277
Pokorn Dražigost: The rhythm of food ingestion in children	289
Radšel-Medvešček Alenka, Milan Čizman: The use of rehydration solution in the prevention and treatment of acute diarrheal diseases	59
Skoberne Mihaela: Dying and death of a newborn	67
Spindler Vera: The process of nursing care in anaesthesia	199
Šajina-Stritar Barbara: The use of ultrasound in obstetrics	311
Šajina-Stritar Barbara: Surgical interventions during pregnancy	315
Škerbinek Ladi: Empathy	51
Verko Marjeta, Borjana Kremžar, Miša Hribar-Habinc: Acute bleeding and its sequelae	183
Vidmar Jože: Low back pain in sportsmen – cure or prevention	319